

4. Prioritering af helhedsplaner for byerne 15-040273

Sagsfremstilling Prioritering af helhedsplaner

Formålet med dagsordenspunktet er en stillingtagen til prioritering af helhedsplaner med baggrund i Økonomiudvalgets beslutning den 24. november 2020.

Udviklingen af en helhedsplan er med til, at alle byens aktører får mulighed for at gå i samme retning, og temaer som kultur, erhverv og bosætning med videre tænkes sammen. Landsbyens, byens eller området potentialer og udviklingsprojekterne sættes i spil og tænkes ind i en planlægningsmæssig sammenhæng, da en helhedsplan primært omhandler fysisk planlægning.

Den 12. maj 2020 besluttede Økonomiudvalget nedenstående prioritering af helhedsplaner for følgende byer:

1. Stadil-Vedersø
2. Velling
3. Skjern-Tarm

Efterfølgende har repræsentanter fra nedenstående byer givet udtryk for ønske om udarbejdelse af en helhedsplan:

- Kloster
- Fjelsevang
- Spjald
- Fælles helhedsplan for Stauning, Bork, Hemmet og Skaven Hus med fokus på indlandsturisme
- Revision af Helhedsplan Ringkøbing for udvalgte temaer som blandt andet koblingen mellem Naturkraft og midtbyen og havnen samt Ringkøbings rolle i forhold til oplandet

Status på prioriterede helhedsplaner

Videbæk

Helhedsplan Videbæk blev godkendt på byrådsmødet den 15. september 2020.

I efteråret 2020 var der planlagt et 'Parat-til-Start' møde i Videbæk med en tilhørende udstilling i byen. Mødet er blevet udskudt grundet Corona, og vil blive afholdt, når det igen er muligt at mødes fysisk mere end 100 personer.

Stadil-Vedersø

Helhedsplan for Stadil-Vedersø & Vedersø klit er i en afsluttende fase. Processen blev startet i efteråret 2020, og helhedsplanen forventes godkendt af Byrådet i foråret 2021.

Velling

Til økonomiudvalgsmødet den 2. februar 2021 forventes Helhedsplan Velling politisk igangsat. Opstart af udviklingsarbejdet i en samskabende proces vil ske umiddelbar herefter. Helhedsplanen for Velling forventes klar til politisk godkendelse sommeren 2021.

Skjern-Tarm

I efteråret 2019 til Byrådets temamøde i Nr. Vium omhandlende kommuneplanen gav repræsentanter fra Skjern og Tarm udtryk for et ønske om en fælles helhedsplan for Skjern-Tarm. Der blev foreslået en tredeling, hvor byerne kommer i fokus individuelt samt et fælles visionært samarbejde omkring åen og Nationalparken. Helhedsplan Skjern-Tarm forventes igangsat sommeren 2021.

Helhedsplaner der ønskes prioriteret

Enkelte byer har indgivet konkrete ønsker til særlige fokusområder, mens andre mere er i en afsøgende opstartsfasen. Ud fra dialogen med repræsentanter fra byerne kan nedenstående pointer fremhæves.

Kloster

Med sin unikke placering mellem de to store turismespots Lalandia og Naturkraft samt nærheden til Ringkøbing og fjordene har Kloster et stort uforløst udviklingspotentiale. En helhedsplan for Kloster kan sætte byens udviklingsprojekter ind i en større sammenhængende ramme, så de trækker i samme retning samt danner grundlaget for nye samarbejder og synergier.

Fjilstervang

Et stærkt og engageret sammenhold kendetegner Fjilstervang. Lokalt bliver der arbejdet målrettet med udviklingen i forhold til bosætning, hvilket går godt i spænd med en placering mindre end 10 km til Herning. En helhedsplan for Fjilstervang vil blandt andet kunne sikre en sammenhæng i udviklingen af bosætningsmulighederne i relation til skolen samt bevarelsen af den lokale købmand.

Spjald

Erhvervslivet i og omkring Spjald udgør er et stort aktiv for byen, og spiller derfor en vigtig rolle for byens videre udvikling. Med en helhedsplan vil det blandt andet være muligt til at stille skarpt på forandringer i bymidten og eventuelle forestående byfornyelsesprojekter, samt gentænke hvordan samspillet mellem Spjalds erhvervsliv og byudviklingen generelt kan tage form.

Stauning, Bork, Hemmet og Skaven Hus m.fl.

Indlandsturisme er højt prioriteret i kommuneplanen og med et ikke fuldt udnyttet potentiale i området omkring Stauning og vikingehavnen i Bork, vil det kunne tilføre stor værdi med en helhedsplan for netop dette område. På sigt har museet ønsker om at udvide Bork vikingehavn à la Astrid Lindgrens verden i Småland.

Ringkøbing

Repræsentanter fra Ringkøbing Udviklingsforum og Ringkøbing Handelsforening har et stærkt ønske om, at helhedsplanen for Ringkøbing ajourføres snarest muligt.

Ønsket omhandler en sikring af Ringkøbing som en turistby fremadrettet. Med et færdigudbygget Lalandia inden for de næste par år samt et behov for en videreudvikle af koblingen mellem Naturkraft og bymidten og havnen, er det temaer, som infrastruktur og turisme, der er fokus på. Dertil kommer et ønske om at udvikle og indarbejde samspillet mellem oplandet og Ringkøbing i helhedsplanen mere generelt.

Tidshorisonten

Helhedsplanernes omfang varierer alt efter indhold og kompleksitet samt byerne og landsbyernes størrelse, og derfor kan det være svært at fastlægge præcise tidsrammer. Ligeledes skal processen og indholdet tilrettelægges i overensstemmelse med de konkrete behov og ønsker, den enkelte by har.

Helhedsplanen for Skjern-Tarm er en stor og kompleks helhedsplan. Det vil derfor være forventeligt, at udviklingsarbejdet som minimum vil vare omkring 12-16 måneder fra politiske igangsætning til en politisk godkendelse.

Helhedsplanerne for Kloster, Spjald og Fjilstervang er alle af mindre omfang, da de blandt andet omfatter et væsentlig mindre geografisk område. Det formodes, at de hver især vil kunne udvikles med en varighed på omkring 7-10 måneder, og med en lille smule parallelproces vil de tre helhedsplaner kunne afvikles over cirka 1,5 -2 år sammenlagt.

En helhedsplan for Stauning, Bork, Hemmet og Skaven Hus med flere omfatter et stort område geografisk, og udviklingsarbejdet vil sandsynligvis kræve som minimum 8-12 måneder.

Hvis revisionen af helhedsplan Ringkøbing begrænses til udelukkende at omhandle relationen mellem Naturkraft og midtbyen og havnen, vil den sandsynligvis kunne foretages på omkring 5-7 måneder. Her er det dog afgørende, hvor omfattende en borgerinddragelse der ønskes med alle aktører, eller om revisionen kan ske med den organisering, der udspringer af helhedsplanarbejdet med konkrete arbejdsgrupper, Udviklingsforum og Handelsforeningen med flere.

Efter den politiske prioritering, vil administrationen give en tilbagemelding til de respektive repræsentanter for de enkelte byer om den prioriterede rækkefølge.

Lovgrundlag og juridisk vurdering

Ingen bemærkninger.

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Effektvurdering

Erfaringen viser, at en helhedsplanproces kaster stor effekt af sig, hvilket kan ses på de byer, hvor der er udarbejdet helhedsplaner. Især det strategiske og visionære fokus i helhedsplanerne har stor værdi, da det skaber en fælles retning, der er lokal forankret.

Endvidere har helhedsplanerne givet opmærksomhed i forhold til tiltrækning af investorer.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget udarbejder en prioriteret rækkefølge for udvikling og revision af helhedsplaner.

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler helhedsplanerne prioriteret i følgende rækkefølge: Kloster; Fjlestervang; Spjald; Fælles helhedsplan for Stauning, Bork, Hemmet og Skaven hus; Revision af helhedsplan Ringkøbing for udvalgte temaer.